

**Norsk rikskringkasting AS - NRK**  
Postboks 8500 Majorstuen,  
0340 Oslo

## **Høyringsvar frå Norsk Rikskringkasting AS (NRK) – Forslag til rettskrivingsendringar i bokmål og nynorsk februar 2022.**

Vi viser til høyringsbrev frå Språkrådet frå februar 2022 og kjem med dette med eit høyringsvar om «Forslag til rettskrivingsendringar behandla av fagrådet for normering og språkobservasjon i 2021» og «4.1. Forslag som gjelder bokmål og nynorsk» og «4.1.1. Pronomenet hen».

### **Innleiing:**

Vi viser til **NRK-plakaten** og paragrafane 12 og 16, der det står:

**§ 12** NRK skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet, og vidare:

**§ 16** NRK skal styrke det norske og de samiske språkene, og styrke norsk og samisk identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile det kulturelle mangfoldet i folket. NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkningen. NRK skal ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter. NRK skal formidle innhold fra Norden og bidra til kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk.

**NRKs langtidstrategi** består av fire hovudpunkt, og vi viser til første hovudpunkt og dei tre underbyggande setningane:

NRK styrker og utviklar demokratiet

- NRK bidrar til at folk forstår samfunnet, kvarandre og seg sjølv betre
- NRK bidrar til eit inkluderande og nysgjerrig Noreg
- NRK styrker norsk og samisk språk og kultur

### **I NRKs egne språkreglar står det:**

1.4 Person- og stadnamn, tal og teikn skal skrivast og uttalast i samsvar med reglar og råd som er godkjende av Språkrådet.

NRK meiner at eit rikt språk styrkjer og utviklar demokratiet. Språket vårt fremjar respekt og toleranse, som er viktige kjerneverdier i eit demokratisk samfunn. Språket vårt er også viktig for at vi skal forstå oss sjølve og kvarandre betre i det samfunnet vi er ein del av. Med bakgrunn i mandatet vårt som allmennkringkastar, samfunnsoppdraget vårt og spesielt språkoppdraget vårt, er det difor viktig for NRK å bidra til utviklinga av det norske språket og slik svare på Språkrådets forslag om at «Hen tas inn i normen i bokmål og nynorsk som kjønnsnøytralt pronomen».

### **Utgreiing:**

I forslaget frå Språkrådet blir det vist til ein auke i bruken av «hen» i norske medium dei siste 10–15 åra. I høyringsnotatet skriv Språkrådet at «hen» har vore brukt sidan 2014, men at bruken har skote fart etter 2019. At hen blir oftare brukt som kjønnsoverskridande pronomen, har også NRK erfart.

Allereie i 2016 gav Språkrådet råd om bruken av «hen» i ein artikkel i «Språknytt» 18. mars 2016, råd som NRK la til grunn internt for bruken av «hen». I 2019 gjorde så språkstyret i NRK dette vedtaket: «Som kjønnsoverskridande pronomen der personen sjølv definerer seg som hen, så opnar vi for å bruke dette i vår journalistikk når personen sjølv ynskjer det. Dette opplever språkstyret å vere i samsvar med den gjeldande praksis i dei redaksjonelle miljøa i NRK. Men som kjønnsnøytralt omgrep

som skal brukast som han/henne/vedkommande er vår haldning at vi skal vere varsame, og viser til at Språkrådet har den same haldninga. Grunngevinga vår er at omgrepet ikkje er innarbeidd og kan difor vere vanskeleg å forstå for publikum. Men dersom det er gode redaksjonelle grunnar til å bruke det i enkeltsaker, og der bruken blir forklart til publikum, så meiner språkstyret det kan vere ei redaktørvagjerd å tillate bruken av kjønnsnøytralt omgrep.»

NRK ser forslaget frå Språkrådet som no ligg føre som ei naturleg vidareføring av råda frå Språkrådet for bruk av «hen» som kom i 2016, og ei vidareføring av NRKs eige vedtak frå 2019. Den største endringa, slik NRK ser det, er ikkje at Språkrådet foreslår at «hen» blir brukt om personar som ikkje identifiserer seg som ho eller han (såkalla kjønnsnøytralt pronomen) i staden for «vedkommande» eller han eller ho, ho eller han, men at det nye forslaget ikkje regulerer korleis forma blir brukt. NRK meiner at forslaget speglar språkutviklinga og støttar også denne endringa.

NRK jobbar mykje med å vere presise og korrekte i sin språkbruk for ikkje å forvirre lesarar/sjåarar/lyttarar, publikumsforståinga er svært viktig. NRK ser ein auke i bruk av ulike kjønnsnøytrale pronomen i bruksspråket i Noreg, det er ikkje berre bruken av «hen» som aukar. Eit alternativ til «hen», som i nokon grad er tatt i bruk, er «de/dem». Når det gjeld denne bruken, meiner vi at det er forvirrande å bruke innarbeidde fleirtalsformer om enkeltpersonar. Ved å normere «hen» håper vi på å avgrense bruken av «de/dem» som kjønnsnøytralt pronomen.

#### **Konklusjon:**

NRK meiner normeringa av «hen» vil styrkje norsk språk og kultur, og dermed demokratiet, og støttar difor forslaget frå Språkrådet.

**Tromsø, 23. 03. 2022**



**Nina Einem**

**Leiar, NRKs språkstyre**